

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: **Y. E. R.**, narozená „X“,
státní příslušnost Kuba,
bytem „X“,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolu 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2018, č. j. OAM-90/ZA-ZA05-P05-PD1-2015, E. č.: „X“,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2018, č. j. OAM-90/ZA-ZA05-P05-PD1-2015, E. č.: „X“, jímž bylo ve věci žádosti žalobkyně o prodloužení jí udělené doplňkové ochrany na území České republiky rozhodnuto tak, že žalobkyni podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se doplňková ochrana neprodlužuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož žalovaný sice v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval aktuální informace o zemi původu žalobkyně z různých zdrojů, nicméně posléze svoji argumentaci opřel o neaktuální Informaci o zemi původu Ministerstva zahraničních věcí ze dne 15. 3. 2017 a Konzulární informace Zastupitelského úřadu Kuby v České republice ze dne 14. 11. 2016, kdy navíc dotčená konzulární informace zastupitelského úřadu je nedůvěryhodná, jelikož nelze očekávat, že by se zastupitelský úřad doznal k porušování svých lidskoprávních závazků. V tomto směru žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81. Pojem aktuálnosti zpráv o situaci v zemi původu je neurčitým právním pojmem, avšak ve světle skutečnosti, že žalobkyni byla v roce 2015 doplňková ochrana prodloužena, jeví se informace o situaci v zemi původu z března 2017 a listopadu 2016 jako neaktuální.
3. Dále žalobkyně uvedla, že i nadále jí v zemi původu hrozí věznění a špatné zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K neprodloužení doplňkové ochrany dle ust. § 53a odst. 4 ve spojení s ust. § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu uvedla, že s přihlédnutím k výkladovému ust. § 17a odst. 2 zákona o azylu je třeba při posuzování důvodů odejmutí doplňkové ochrany provést test trvalosti a významnosti změn okolností v zemi původu v tom směru, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí vážné újmy. Žalovaný takovýto test neprovedl, přičemž bez provedení testu trvalosti a významnosti změn v zemi původu nelze objektivně posoudit, zda žalobkyni nadále vážná újma hrozí.
4. Vedle toho žalobkyně upozornila na skutečnost, že dle kubánského migračního zákona občan Kuby, jenž opustí Kubu na dobu delší 24 měsíců, což je i případ žalobkyně, nabývá status emigranta a ztrácí řadu práv – politická, sociální, volební, vzdělávací, lékařskou péči, potravinové dávky, vlastnické, dědické, disponovat s majetkem atd. Na Kubě smí pobývat pouze 2 měsíce v kuse. Aby mohl emigrant opět nabýt všechna odebraná práva, musí podstoupit proces dobrovolné repatriace, jenž vyžaduje, aby měl žadatel na Kubě dům či, aby se za něj zaručila rodina či přátelé a poskytl mu domov a finanční zabezpečení. Zaručující se osoba bude následně pod dohledem imigrační policie. K tomuto poukázala na čtyři internetové zdroje prostřednictvím odkazů – <http://juriscuba.com/requisitos-deberes-derechos-repatriacion/>; <http://juriscuba.com/repatriacion/>; <http://juriscuba.com/no-se-admite-en-cuba-la-entrada-de-personas/>; <http://juriscuba.com/wp-content/uploads/2015/10/Ley-No.1312-De-Migracion.pdf>.
5. Dále žalobkyně poukázala na nezákonnost žalovaným provedeného důkazního prostředku, a to v podobě listiny migračního zákona Kuby, který si žalovaný opatřil. Tato cizozemská veřejná listina byla dle přesvědčení žalobkyně provedena jako důkaz v rozporu s ust. § 53 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
6. Dále žalobkyně obecně upozornila na odpovědnost správního orgánu za zjištění skutkového stavu věci dle správního řádu a poukázala na jednotlivé instituty, jež správní řád v tomto směru upravuje (zejména ust. § 50 a ust. § 3 správního řádu).
7. Vedle toho žalobkyně namítla, že přináleží k sociální skupině osob s homosexuální Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

orientací, protože z tohoto důvodu byla propuštěna z práce jako učitelka angličtiny a po dva roky si nemohla najít práci. Z důvodu příslušnosti k zmíněné sociální skupině se obává pronásledování ze strany kubánských úřadů např. svévolné věznění, nemožnost získat zaměstnání, napadáním ze strany veřejnosti i policie. V tomto směru pak poukázala na odkazy k internetovým zdrojům –

<https://www.amnesty.org/en/countries/americas/cuba/report-cuba/>;

<https://www.pri.org/stories/2012-06-29/cubas-gay-rights-revolution>;

<http://wlrn.org/post/once-prisoner-cuba-transgender-cuban-vows-never-return>.

V návaznosti na to pak podotkla, že nezávislý pozorovatelé však nemají na Kubu přístup, aby mohli porušování lidských práv vyšetřit přímo na místě, což vyplývá z výroční zprávy Amnesty International dostupné na <https://amnesty.de/jahresbericht/2017/kuba>. Ze zmíněné výroční zprávy Amnesty International rovněž vyplývá, že na Kubě dochází ke svévolnému zadržování a špatnému zacházení, k tomuto však žalovaný nepřihlédl, ačkoliv dle ust. § 50 odst. 3 správního řádu má povinnost zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, a jelikož se jednalo o řízení, v němž byla žalobkyni z moci úřední uložena povinnost (neprodložena doplňková ochrana), je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobkyně. Na podporu svých závěrů ohledně její příslušnosti k určité sociální skupině, v případě žalobkyně ke skupině osob homosexuální orientace, poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost, neboť námitky žalobkyně neprokazují nezákonnost výroku žalobou napadeného rozhodnutí.
9. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na obsah správního spisu a k věci dále uvedl, že postupoval v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Částečně zrekapituloval předcházející správní řízení a zdůraznil, že sexuální orientace žalobkyně nebyla důvodem pro udělení doplňkové ochrany žalobkyni, když důvodem pro udělení doplňkové ochrany bylo hrozící nebezpečí vážné újmy žalobkyně, jelikož ta přesáhla po vycestování z Kuby zákonem předvídanou dobu, na kterou měla vycestování povolené, a ze strany kubánských úřadů by jí tak hrozily problémy ve smyslu ust. § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Z výpovědi žalobkyně v rámci přecházejících řízení vyplynulo, že nebyla na Kubě trestně stíhána z důvodu své sexuální orientace, pouze byla pro svoji sexuální orientaci údajně vyloučena z vysoké školy a propuštěna ze zaměstnání. Žádné jiné obtíže žalobkyně neuvedla. Dále žalovaný zmínil zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016 ze dne 3. května 2017, v níž je mj. konstatováno, že kubánské zákony zakazují diskriminaci na základě sexuální orientace v oblasti zaměstnávání, vzdělávání, bydlení, zdravotnictví apod. Dále podotkl, že od udělení doplňkové ochrany žalobkyně došlo s ohledem na důvody, pro které jí byla doplňková ochrana udělena, k významným a trvalým změnám. Novela kubánského migračního zákona ze dne 26. 10. 2012 rozšířila možnosti kubánských občanů cestovat a zákon je s výjimkou některých opozičních aktivistů respektován. Pokud kubánský občan pobývající dlouhodobě v zahraničí neporušil ustanovení migračního zákona, nejsou mu ve většině případů ze strany kubánských úřadů ukládány sankce či omezení. Žalovaný nemá informace, že by kubánské úřady postihovaly navrátilčí se

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

kubánské občany, jež v zahraničí žádali o mezinárodní ochranu. Závěrem žalovaný shrnul, že s ohledem na významné a trvalé změny, jež na Kubě ode dne udělení doplňkové ochrany žalobkyni nastaly, není důvod, jenž by žalobkyni bránil v návratu do vlasti. Konstatoval, že motivací žalobkyně pro podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany je snaha legalizovat svůj pobyt na českém území či zlepšit svoji ekonomickou situaci.

Replika žalobkyně k vyjádření žalovaného

10. V následně učiněné replice k vyjádření žalovaného k žalobě žalobkyně zopakovala některé žalobní námitky a sdělila, že informace od zastupitelského úřadu není transparentní a vyvážená, neboť nelze očekávat, že by se v této zprávě zastupitelský úřad doznal k porušování práv svých občanů. Tím, že se žalovaný obrátil na zastupitelský úřad s žádostí o informaci, znemožnil žalobkyni tento zastupitelský úřad do budoucna kontaktovat. Rovněž žalobkyně nemůže svůj zastupitelský úřad kontaktovat z toho důvodu, že jí je z praxe známo, že kontaktování zastupitelského úřadu země původu je bráno jako dobrovolné využití podpory domovského státu a jako takové vede k odnětí udělené doplňkové ochrany. Zopakovala, že zprávy o zemi původu nebyly aktuální, vyvážené a transparentní. Zopakovala, že nedošlo ke změně poměrů na Kubě a odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. 4 Az 68/2017. Upozornila na skutečnost, že ačkoliv je zákonem zakázáno diskriminovat na základě sexuální orientace praxe je odlišná a poukázala na ustanovení o svobodě projevu v květnové ústavě Československa z roku 1948.

Správní spis

11. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Rozhodnutím ze dne 13. 5. 2015, č. j. OAM-90/ZA-ZA05-HA18-2015, ev. č. B002886, byla žalobkyni podle ust. § 14a zákona o azylu udělena ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na dobu 24 měsíců doplňková ochrana, a zároveň bylo rozhodnuto o tom, že žalobkyni podle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu se mezinárodní ochrana neuděluje. Jako důvod pro udělení doplňkové ochrany žalobkyni žalovaný v právě citovaném rozhodnutí ze dne 13. 5. 2015 žalovaný výslovně a jen uvedl hrozící nebezpečí vážné újmy žalobkyně, jelikož ta přesáhla po vycestování z Kuby zákonem předvídanou dobu, na kterou měla vycestování povolené, a ze strany kubánských úřadů by jí tak hrozily problémy ve smyslu ust. § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
12. Dne 19. 4. 2017 podala žalobkyně žádost o prodloužení jí udělené doplňkové ochrany na území České republiky. V žádosti uvedla, že žádá o prodloužení doplňkové ochrany, jelikož se nechce vrátit do své vlasti kvůli politickému systému a hrozícímu nebezpečí. Kubánská vláda ničí své občany i z důvodu homosexuální orientace, což je případ žalobkyně, jež byla propuštěna ze zaměstnání jako učitelka angličtiny. Dodala, že je vděčná Česku za přijetí a možnost osobního rozvoje.
13. V rámci pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 12. 6. 2017, který se na žádost žalobkyně provedl za přítomnosti tlumočníka v jazyce španělském, žalobkyně dále doplnila, že z informací od známých a z internetu vyplývá, že se na Kubě tvrdě postupuje proti disidentům a obecně se zhoršuje lidskoprávní situace a po návratu by měla vzhledem k své sexuální orientaci potíže ze strany kubánských úřadů. Na Kubě má pouze matku a bratra, ale bez prostředků, aby jí mohli pomoci. Od doby udělení doplňkové Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ochrany nenavštívila velvyslanectví své vlasti a pouze jednou vycestovala do Německa. V současnosti bydlí v Ústí nad Labem se svoji družkou, jiné příbuzné zde nemá. Pracuje v továrně na automobilové součástky. Ekonomické, sociální či kulturní vazby či závazky na Česko nemá. Absolvovala kurzy češtiny organizované ubytovacím zařízením v Ústí nad Labem. Cítí se zdráva, s ničím se neléčí. Je vděčná, že zde může žít v míru a klidu.

14. Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci obstaral Informaci OAMP – Kuba – Sexuální menšiny ze dne 17. 2. 2017, Informaci MZV ČR – Kuba – Postavení komunity LGBTI, Možnost změny pohlaví, č. j. 125622/2016-LPT/, ze dne 24. 1. 2017, Konzulární informaci Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016, Informaci MZV ČR – Kuba – Cestování do zahraničí, Cestovní doklady, Registrace na zastupitelském úřadu, Pobytové statusy v zahraničí, Situace po návratu do vlasti do po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, č. j. 91328/2017-LPTP, ze dne 15. 3. 2017, Informaci Ministerstva spravedlnosti – Úřední věstník Kubánské republiky ze dne 16. 10. 2012 – Zákonné nařízení č. 302 Kuby (dále také jen „kubánský migrační zákon“), Informaci Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických – Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2016 – Kuba, Informaci Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017 – Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 – Kuba, Informaci Amnesty International ze dne 22. 2. 2017 – Kuba – Výroční zpráva Amnesty International 2017. Z protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 19. 12. 2017 vyplynulo, že žalobkyně se na svoji žádost seznámila pouze s Informací OAMP – Kuba – Sexuální menšiny ze dne 17. 2. 2017, zbylé podklady vidět nepožadovala a nechtěla se k nim nijak vyjadřovat, ani nic doplnit.

Posouzení věci soudem

15. Soud ve věci rozhodoval bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
16. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.
17. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

19. Dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
20. Dle ust. § 53a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se uděluje na dobu, po kterou osobě požívající doplňkové ochrany hrozí vážná újma (§ 14a), nejméně však na 1 rok; na stejnou dobu se uděluje doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny. Osobě požívající doplňkové ochrany je povolen pobyt na území po dobu stanovenou v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany.
21. Dle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabránil důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodloužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.
22. Soud se nejprve zabýval námitkou nedostatečného zjištění skutečného stavu věci, z čehož žalobkyně dovozovala nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, a to s ohledem na neaktuálnost zpráv ohledně bezpečnostní a politické situace a úrovně dodržování lidských práv na Kubě – Informace MZV ČR – Kuba ze dne 15. 3. 2017 a Konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016.
23. Z předloženého správního spisu a z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný v rámci své úvahy vycházel zejména z informací poskytnutých samotnou žalobkyní v žádosti o prodloužení doplňkové ochrany a v protokolu o pohovoru k této žádosti, ze správního spisu k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a z výše uvedených zpráv o bezpečnostní a politické situaci a úrovni dodržování lidských práv na Kubě. Z uvedeného vyplynulo, že žalobkyně o prodloužení doplňkové ochrany žádala zejména z důvodu, že se obává sankcí a pronásledování ze strany kubánských úřadů kvůli své homosexuální orientaci. Žalovaný si jako podklad svého rozhodnutí vyžádal mimo jiné žalobkyní rozporovanou Informaci MZV ČR – Kuba ze dne 15. 3. 2017, a Konzulární informaci Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016, jež byly v době vydání napadeného rozhodnutí staré zhruba šestnáct a dvacet měsíců. Podle usnesení Nejvyššího

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 215/2014-35, dostupného na www.nssoud.cz, platí, že „*aktuálnost informací je přitom nutné posuzovat případ od případu; nelze paušálně stanovit, jak staré musí informace o situaci v zemi původu být, aby z nich bylo možné vycházet*“ (podobně též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. 6 Azs 36/2011-81). Podle názoru zdejšího soudu je třeba při hodnocení aktuálnosti informací (zpráv o zemi původu) vzít v potaz především skutečnosti tvrzené samotnou žadatelkou o udělení mezinárodní ochrany. Soud rovněž připomíná, že žalobkyni byla dána možnost se k podkladům pro rozhodnutí v řízení o prodloužení doplňkové ochrany vyjádřit, případně navrhnout jejich doplnění, čehož žalobkyně nevyužila. Soud považuje v souhrnu podklady obstarané žalovaným pro rozhodnutí v řízení o prodloužení doplňkové ochrany za přiměřeně aktuální, a proto námitky žalobkyně v tomto směru vyhodnotil jako nedůvodné.

24. K námitce nedůvěryhodnosti Konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, uloženo z internetu dne 14. 11. 2016, soud sděluje, že se jedná o překlad do češtiny volně dostupných informací z internetových stránek Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, jejichž obsahem je rozsah konzulárních služeb, jež zastupitelský úřad Kuby svým občanům poskytuje, a popis jejich využívání. Jedná se např. o sňatek, rozvod, vydání nového cestovního dokladu, žádost o repatriaci atd. Nejedná se tedy o zprávu o bezpečnostní a politické situaci a úrovni dodržování lidských práv na Kubě, jež by zastupitelský úřad zkresloval nebo měl důvod zkreslit. Tuto informaci si žalovaný opatřil za účelem zjištění možnosti realizace návratu kubánských občanů zpět do vlasti, přičemž zastupitelskému úřadu jméno žalobkyně nikterak nesděloval.
25. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58, který je dostupný na www.nssoud.cz, „*řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.*“ V napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval jednotlivými předpoklady udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu a postupně dospěl k závěru, že uvedené podmínky doplňkové ochrany žalobkyně nesplňuje, neboť situace na Kubě se změnila. Žalobkyni totiž nebyla doplňková ochrana udělena z důvodu ochrany před pronásledováním kvůli své homosexuální orientaci, což byl žalobkyní chybně tvrzený důvod pro prodloužení doplňkové ochrany, nýbrž z důvodu tehdy aplikovaného kubánského migračního zákona, který pro kubánské občany pobývající dlouhodobě v cizině, což byl případ žalobkyně, stanovil celou řadu přísných sankcí a omezení práv po jejich návratu z ciziny zpět na Kubu. Kubánský migrační zákon (zákon č. 1312) však v mezidobí doznal změn k lepšímu s ohledem na práva kubánských občanů navrátilých se po dlouhodobém pobytu z ciziny, rozšířily se možnosti cestování do zahraničí pro kubánské občany a tento zákon je mimo případy některých politických aktivistů již běžně respektován.
26. Vzhledem ke skutečnosti, že důvodem neprodloužení doplňkové ochrany žalobkyni byla legislativní změna kubánského migračního zákona, lze takovouto změnu považovat za trvalou a významnou okolnost s ohledem na důvod přiznání doplňkové ochrany. Soud se tedy neztotožnil s námitkou žalobkyně, že žalovaný neprovedl test trvalosti a významnosti změn okolností v zemi původu v tom směru, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí vážné újmy.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

27. Zjištěný skutkový stav je nutno posoudit jako dostatečně zjištěný ve smyslu ust. § 3 správního řádu, neboť žalovaný si obstaral dostatek podkladů pro rozhodnutí, přihlédl k tvrzením žalobkyně, jednotlivé podklady rozhodnutí náležitě vyhodnotil a v napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů prodloužení doplňkové ochrany žalobkyni nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Z uvedeného důvodu soud považuje žalobkyní vznesené námitky o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí za neopodstatněné.
28. K námitce žalobkyně, že důkazní prostředek v podobě listiny kubánského migračního zákona byl proveden v rozporu s ust. § 53 odst. 4 správního řádu, soud uvádí, že námitky žalobkyně v tomto směru jsou zcela liché. V ust. § 53 odst. 4 správního řádu je totiž zakotveno, že pokud mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, nestanoví jinak, musí být pravost úředních razítek a podpisů na veřejných listinách vydaných orgány cizích států ověřena orgány k tomu příslušnými. Z právě uvedeného je zřejmé, že dotčené ustanovení se vztahuje „toliko“ k pravosti úředních razítek a podpisů na veřejných listinách vydaných orgány cizích států. To však není případ listiny kubánského migračního zákona, kterou si opatří žalovaný, neboť ta neobsahuje ani úřední razítko, ani podpis orgánu cizího státu. Soud se tedy neztotožnil s žalobní námitkou, že listina kubánského migračního zákona měla být ověřena orgány k tomu příslušnými dle ust. § 53 odst. 4 správního řádu.
29. Soud směrem k žalobkyni považuje za nutné zdůraznit, že ačkoli smyslem doplňkové ochrany je poskytnout žadateli ochranu, není tím myšlena ochrana před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Doplňková ochrana jako právní institut je jednou z forem mezinárodní ochrany, nicméně nelze jej považovat za univerzální nástroj sloužící k poskytování ochrany před bezprávním postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí doplňkové ochrany jsou zákonem poměrně úzce vymezeny a pokrývají pouze určitou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou uznávána nejen v mezinárodním, ale i vnitrostátním kontextu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005-46, dostupný na www.nssoud.cz).
30. Pro aplikaci ust. § 14a zákona o azylu je třeba zkoumat, zda žalobkyně splňuje zákonem stanovená kritéria. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62 (dostupný na www.nssoud.cz), je k udělení doplňkové ochrany potřeba kumulativně splnit následující podmínky: „Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.“ Žalovaný se při posuzování žádosti zaměřil především na druhou a třetí podmínku, tj. zda žalobkyni hrozí v případě návratu na Kubu vážná újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
31. Soud uvádí, že v daném případě žalovaný nepochybil, pokud v případě žalobkyně dovedl, že u ní již pominuly podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu. Je tomu tak proto, že v období od udělení doplňkové ochrany došlo na Kubě k podstatným změnám v možnostech vycestování a návratů kubánských občanů do vlasti, když ti již automaticky nečelí závažným problémům a není u nich dáno nebezpečí vážné újmy. Aktuální legislativní změny v kubánském migračním zákoně (zákon č. 1312 novelizovaný dekretem č. 205) již nedávají objektivní důvody, proč by se žalobkyně nemohla vrátit do země svého původu. Žalobkyně neuváděla a ani v rámci správního řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobkyni na základě jejího dlouhodobého pobytu mimo zemi původu hrozí v případě jejího návratu na Kubu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, mučením nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Kubě, které jsou součástí správního spisu, že tomu tak v případě žalobkyně rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil.

32. Pokud žalobkyně v předmětném řízení argumentovala tím, že doplňková ochrana by jí měla být prodloužena, neboť při návratu na Kubu se obává pronásledování kvůli její homosexuální orientaci, tak k tomu soud opětovně připomíná, že žalobkyni nebyla v roce 2015 udělena doplňková ochrana z důvodu hrozby diskriminace pro její sexuální orientaci, nýbrž z důvodu nýbrž z důvodu tehdy platné kubánské migrační legislativy, která pro kubánské občany pobývající dlouhodobě v cizině, což byl případ žalobkyně, stanovovala celou řadu přísných sankcí a omezení práv po jejich návratu z ciziny zpět na Kubu. Nadto soud poznamenává, že žalovaný se v rámci předmětného řízení zajímal o skutečnost, zda v současné době osoby s odlišnou sexuální orientací mají na Kubě problémy, přičemž z jím obstaraných zpráv (např. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017 o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016), bezpečně vyplynulo, že situace v zemi původu žalobkyně se i v tomto směru zlepšila díky změně postoje kubánských státních orgánů a bezpečnostních složek a také běžného obyvatelstva. Navíc žalobkyně ve svých výpovědích v obou správních řízeních konzistentně uváděla, že žalobkyni nebylo v zemi jejího původu nijak bráněno v jejím jednání v důsledku její odlišné sexuální orientace a nikdy za tuto odlišnost nebyla trestně stíhána, když toliko tvrdila, že údajně kvůli své sexuální orientaci byla v roce 2009 vyloučena z vysoké školy a propuštěna ze zaměstnání, ovšem s dovětkem, že následně pracovala jako číšnice a absolvovala počítačové, kadeřnické a marketingové kurzy.
33. Soud se shoduje se žalovaným, že žalobkyni uváděné skutečnosti svědčí jen o snaze žalobkyně nadále legálně společně žít se svojí přítelkyní na území České republiky, když zde mají lepší životní a ekonomickou situaci než v zemi jejich původu, což však není relevantní důvod pro prodloužení doplňkové ochrany. K případné legalizaci pobytu žalobkyně na území České republiky soud považuje za potřebné zdůraznit, že výčet důvodů pro udělení azylu, tedy i doplňkové ochrany a jejího případného prodloužení, je taxativní. Právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jehož institutů může žalobkyně využít. Již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, který je dostupný na www.nssoud.cz, dovodil, že poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení k pobytu na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců. Rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-55, dostupný na www.nssoud.cz, bylo judikováno, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, tj. např. zákon o pobytu cizinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

34. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, ve věci byl řádně zjištěn skutkový stav věci ve smyslu ust. § 3 správního řádu a rozhodnutí bylo řádně a přezkoumatelným způsobem ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu zdůvodněno, a proto soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku I. zamítl.
35. Současně s tím v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 29. března 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.